

sklizeny, t. j. pod střechem přivezeny nebo na poli způsobem obvyklým uschovány, nelze daň více odepsati.

Výška odepsané daně u kultur hospodářství polního řídí se dle toho, jak velikou škodu naturalní výnos utrpěl, a to dle těchto předpisů:

1. zničena-li jest čtvrtina až do polovice naturalního výnosu, povolí se odepsati 25⁰/₁₀₀ roční daně;

2. zničena-li jest polovice až do tří čtvrtí naturalního výnosu, povolí se odepsati 50⁰/₁₀₀ roční daně;

3. jsou-li zničeny tři čtvrtiny výnosu naturalního, povolí se odepsati 75⁰/₁₀₀ daně roční;

4. zničen-li celý výnos naturalní, povolí se odepsati celá daň roční.

Poškození naturalního výnosu má poškozený, žádá-li se za odepsání daně, pod ztrátou tohoto nároku oznámí do 8 dnů ode dne nastalé škody okresnímu hejtmanství. Je-li škodou postiženo více majitelů pozemků, mohou podati oznámení společně zástupcem plnou mocí kolku prostou opatřeným, nebo starostou obce, jenž považuje se za jich plnomocníka. Bylo-li oznámení v čas učiněno, vyšetří se škoda na místě samém delegátem úřadu finančního za spolupůsobení dvou důvěrníků odborných z občanů finančním úřadem zvolených a dvou členů zastupitelstva obecního. Náklady komise úřadu finančního nese erár, nikoliv poškozený žadatel. Dle výsledků komise vyšetřené určí se obnos, ve kterém se má daň odepsati finančním úřadem zemským. Není-li poškozený tímto vyměřením spokojen, může sobě stěžovati k ministerstvu financí. Obnos daně, jehož odepsání bylo povoleno, odečte sobě poškozený při placení daně a zaplatí pouze zbytek; zaplatil-li daň již celou, může žádati za vrácení obnosu, který má býti jemu odepsán.

Daň výdělková.

I. Pojem:

Dani z výdělku, která zavedena byla pat. ze dne 31. prosince 1812 (pol. sb. z. sv. 39. č. 73) podléhá čistý výnos ze živností, továren a podniků obchodních a ze zaměstnání vůbec, jež mohou přinášeti zisk nějaký. Daň musí se zapravovati i tehdá, když živnost nebo podnik ve skutečnosti nenese zisku, ježto pro předepsání daně této rozhodná jest výše výnosu možného.

Při ostatních povoláních záleží na tom, je-li tu úmysl ku zisku směřující a je-li zaměstnání stálé (nál. spr. s. dv. ze dne 25. února 1893 č. 502, Budwinski 7106). Okolnost, bylo-li provozování obchodu uznáno úřadem živnostenským za živnost čili nic, nemá při stanovení daně významu (nál. spr. s. dv. ze dne 11. prosince 1883 č. 2778 1939).

II. Výměra, předmět a podmět.

Daň výdělková vyměřuje se dle sazby daně výdělkové, která rozdělena jest ve třídy. Výměra sazby stanovena byla pat. ze dne 31. prosince 1812, ze dne 16. prosince 1815, ze dne 20. června 1817, ze dne 22. ledna 1824 a ze dne 9. prosince 1851; změny nastaly nejv. rozh. ze dne 5. září 1822.

Výměra sazby obsahuje jen ordinarium; mimo ordinarium vypisuje se ku dani výdělkové přírážka t. zv. extraordinarium, jež ustanovuje se ročními finančními zákony od r. 1869 částkami, rovnajícími se ordinariu. To-liko od těch, kteří neplatí ordinarium vyšší 30 zl. veškeré daně z výdělku a daně z příjmů třídy první, vybírána býti má jako přírážka mimořádná jen ⁷/₁₀ ordinaria.

Předmětem daně výdělkové jsou:

A. Podniky tovární a továrny zemské.

Rozdíl mezi továrnou výsadní a zemskou pominul dle nynějšího práva živnostenského úplně a všechen zřetel obrácen byl k tomu, zdali podnik skutečně jest továrním. Jak sobě počínati mají úřady berní při roztřídování živností, ustanovuje výn. mín. ze dne 18. července 1883 č. 22037, dle něhož za továrnu sluší považovati podnik, při němž aspoň 20 dělníků jest zaměstnáno, kde se užívá strojů a kde majitel závodu prací tělesných se nezúčastňuje. Menší továrny patří do III. třídy. Velkoobchody vřaděny jsou nyní též ku továrním podnikům. Rozdíl mezi velkoobchodníkem a mezi maloobchodníkem řídí se dle rozsáhlosti obchodu.

B. Obchodníci.

Sem náleží kupecké živnosti obchodní, nikoli však kramáři a pod.

C. Umění a živnosti, a sice:

1. jednoduché právo živnostnické;
2. jednoduché právo tovární;
3. kramáři (podomní obchodníci) a stánkáři;
4. všichni umělci a živnostníci, kteří mají právo mistrovské;
5. všechny živnosti svobodné (ve městech), pokud jich majitelé nepatří mezi nádenníky a pomocníky. Sem náleží velké množství maloobchodníků a maloživnostníků. Podomním obchodníkům a zaměstnáním od místa k místu provozovaným ukládá se daň dle zvláštních pravidel. Umělci výtvarní a svobodní jsou daně sprostěni; řemesla umělá však podléhají dani výdělkové. Živnosti svobodné jsou dle dekretu centrální komise finanční ze dne 14. ledna 1813 i na venkově dani podrobeny, ač-li majitelé těchto živností ku nádenníkům nebo pomocníkům nenáleží.

D. Konání služeb, které zabezpečuje samostatné živobyčí občanské, ale nespočívá na poměru služebním:

a) vyučování. Sem patří zaměstnání soukromých mistrů tanečních, hudebních, šermířských, učitelů řeči atd., provozuje-li se v místech majících více než 4000 duší;

b) jednatelství. Mezi ně počítají se zastupitelstva obchodní a sice advokáti, notáři, dohodci bursovní, jednatelé na provisi. Nál. spr. s. dv. ze dne 29. dubna 1884 č. 719 Budwinski č. 2108 bylo nařízeno platiti daň výdělkovou agentům pojišťoven, kteří mají pevný plat a provisi procentní z pojistného;

c) doprava osob a věcí z místa na místo, jako povoznictví atd.

V listu na daň výdělkovou má býti udáno, které zaměstnání jest zaměstnáním hlavním (nál. sprv. s. dv. ze dne 30. října 1888, č. 3041, Budwinski č. 4317). Úřady berní pak rozhodnou, do kterého oddělení má býti hlavní zaměstnání zařaděno, a dle které výměry sazby daň výdělková se vyměřiti má (nál. spr. s. dv. ze dne 2. ledna 1889, č. 3032 z r. 1888 »Budwinski« č. 4434).

Pro třídu místní jest rozhodujícím počet duší místa, nikoli však obce politické (nál. spr. s. dv. ze dne 10. dubna 1888, č. 1244, Budwinski č. 4033). Sazba má platnost jen pro poměry obyčejné.

Vyvine-li se však některý podnik tou měrou, že výroba jeho nabyla vlastní silou nebo příznivou polohou značných rozměrů, která jej pak řadí do třídy vyšší, má býti podniku takovému dle § 3 dekr. dv. kom. ze dne

14. ledna 1813 vyměřena daň výdělková třídy vyšší. Podniky netovární, které nejsou na obyvatelstvu místa, kde se provozují, nijak závislími, mají býti vřaděny dle nář. spr. s. dv. ze dne 11. února 1888 č. 3068 z r. 1887 Budwinski č. 3928 do třídy podniků továrních, ač opravňuje-li k tomu jich rozsah a výnosnost.

Instrukce pro úřady místní jakož i naučení, jak nařízení patentu o dani výdělkové prováděti se mají, obsahuje dekr. centr. fin. kom. dv. ze dne 14. ledna 1813. Dle toho jest přihlížeti hlavně:

a) Ku způsobu zaměstnání nebo živnosti; některé živnosti, jmenovitě ty, které jsou soutěži méně vydány, vřadí se do třídy vyšší;

b) ku stanovišti, kde v místě živnost se provozuje; třeba tedy uvážiti poplatní sílu živnostníkovu, živost místa, a pak potřeby obyvatelstva;

c) ku počtu pomocníků a strojů pomocných. Při pomocnících padá na váhu jich kvalifikace (ředitel závodu, dělník tovární, nádenník, učenníci) a pohlaví jich; při strojích udává se na př. při tkalcovnách jen počet stavů, při prádelnách počet vřeten atd.;

d) ku jistíně provozovací.

Tím nejsou však veškeré okolnosti vypočteny, ku kterýmž úřadové finanční při vyměřování daně výdělkové přihlíží. Praxe při posuzování síly poplatní všímá si na př. též nájemného z místností živnostenských placeného, jakož i nájemného, které poplatník z bytu svého platí atd.

Podmětem daně výdělkové jest majitel poplatného podniku.

Sazba pat. ze dne 31. prosince 1812 zavedená doznala během času mnohých změn, takže platí nyní v upravení následujícím:

A. a) Tovární podniky a továrny zemské: I. tř. 42 zl., II. tř. 84 zl., III. tř. 105 zl., IV. tř. 315 zl., V. tř. 525 zl., VI. tř. 735 zl., VII. tř. 1050 zl., VIII. tř. 1575 zl.

b) Velkoobchody: I. tř. 315 zl., II. tř. 525 zl., III. tř. 735 zl., IV. tř. 1050 zl., V. tř. 1575 zl.

B. Obchodní podniky.

Třída	Vídeň s obvodem do 2 mil	Praha, Brno, Lvov, Št. Hradec, Lince, Lublaň	Innomostí, Trient, Bolzano	Města a místa s obyvatelstvem					
				přes 4000		od 1000 do 4000		do 1000	
				Tyrolsko	Země ostatní	Tyrolsko	Země ostatní	Tyrolsko	Země ostatní
zl.	zl.	zl.	zl.	zl.	zl.	zl.	zl.	zl.	zl.
I.	105	52·50	26·25	21	42	15·75	31·50	1·05	2·10
II.	157·50	105	52·50	42	84	31·50	63	2·10	4·20
III.	210	157·50	105	84	105	63	84	4·20	8·40
IV.	315	315	157·50	105	—	84	—	8·40	16·80
V.	420	—	315	—	—	—	—	16·80	—
VI.	525	—	—	—	—	—	—	—	—
VII.	735	—	—	—	—	—	—	—	—
VIII.	1050	—	—	—	—	—	—	—	—

C. Umění a živnosti.

Třída	Města a místa s obyvatelstvem								
	Videň s obvodem do 2 mil	Praha, Brno, Lvov, Št. Hradec, Ljublanec, Lublaň	Innomostí, Trient, Bolzano	přes 4000		od 1000 do 4000		do 1000	
				Tyrolsko	Ostatní země	Tyrolsko	Ostatní země	Tyrolsko	Ostatní země
				zl.	zl.	zl.	zl.	zl.	zl.
I.	5·25	3·15	1·575	1·575	3·15	1·315	2·625	1·05	2·10
II.	10·50	8·40	3·15	3·15	8·40	2·625	5·25	2·10	4·20
III.	21	15·75	8·40	8·40	15·75	5·25	10·50	4·20	8·40
IV.	31·50	31·50	15·75	15·75	31·50	10·50	21	8·40	16·80
V.	42	42	31·50	31·50	42	21	31·50	16·80	
VI.	52·50	52·50	42	42	52·50	31·50			
VII.	63	73·50	52·50	52·50					
VIII.	73·50	105	73·50						
IX.	84		105						
X.	105								
XI.	210								
XII.	315								

D. Konání služeb,

a) při vyučování, b) při prostředkování obchodů, c) při dopravě osob a věcí.

Třída	Videň s obvodem do 2 mil	Praha, Brno, Lvov, Št. Hradec, Linec, Lublaň, Zára	Innomostí, Trient, Bolzano	Města a místa s obyvatelstvem		
				přes 4000	od 1000 do 4000	do 1000
				zl.	zl.	zl.
a) I.	5·25	3·15	1·575	2·10		
II.	10·50	8·40	3·15	4·20		
III.	21	12·60	8·40			
IV.	—	—	12·60	—	—	
b) I.	50·40	42	21	26·25	10·50	5·25
II.	105	63	42	42	15·75	10·50
III.	157·50	105	63	63	21	15·75
IV.	315	210	105	—	—	—
V.	—	—	210	—	—	—
c) I.	10·50	8·40	4·20	5·25	3·15	2·10
II.	21	15·75	8·40	10·50	8·40	4·20
III.	52·50	31·50	15·75	21	15·75	8·40
IV.	105	52·50	31·50	—	—	—
V.	—	—	52·50	—	—	—

III. Osvobození od placení daně výdělkové.

Daň výdělková má stihnouti dle patentu o dani výdělkové každé zaměstnání, jež podává nějakého užitku. Než i patent sám, jakož i celá řada ustanovení připouští výjimky a osvobozuje různá zaměstnání od placení daně výdělkové, která většinou podléhají dani z příjmů; v některých případech může býti osvobození povoleno od placení obou daní. Osvobození od placení daně výdělkové jest buď trvalé buď dočasné.

1. Trvalé osvobození: Dle § 2 pat. nepodléhají dani výdělkové:

a) Ti, kteří se zabývají průmyslem hospodářským, který se na dobývání surovin a jich prodej vztahuje, při čemž se předpokládá, že průmysl

hospodářský jest jen vedlejším zaměstnáním poplatníkovým (nál. spr. s. dv. ze dne 16. prosince 1890, č. 4025, »Budwinski«, č. 5613 a ze dne 27. října 1891, č. 3113, »Budwinski«, č. 6200). Pouhá změna formy suroviny průmyslem hospodářským není ještě příčinou poplatnosti (nál. spr. s. dv. ze dne 15. března 1892, č. 880, »Budwinski«, č. 6489). Lomy kamenné jsou daně výdělkové prosty, slouží-li ku dobývání kamene jen k účelům hospodářským, nikoliv však spracuje-li se kámen k účelům uměleckým (rozh. min. fin. ze dne 6. ledna 1851, č. 15718). Cihlářství pokládá se za podnik průmyslový a jest proto dani výdělkové podrobena dle výn. min. fin. ze dne 27. července 1850, č. 14496. Zahradnictví umělé po živnostensku provozované podléhá taktéž dani výdělkové.

b) Všichni dělníci pomocní, kteří jakožto pacholci, tovaryši, sluhové a t. d. pracují živnostníku některému nebo podnikateli za mzdu určenou dle doby nebo dle kusu.

c) Všichni nádenníci a dělníci, kteří pracují nejhrubší práce za mzdu denní.

d) Všechny osoby, které jsou v bezprostřední službě státu, neb ústavu veřejného, státem uznaného, pokud jen svým povoláním se zabývají a neprovozují žádných zaměstnání dani výdělkové podrobených.

e) Všichni spisovatelé a výtvarní nebo svobodní umělci. Podniky novinářské podléhají dani výdělkové na základě výn. min. fin. ze dne 3. února 1875, č. 31995. Umělci, kteří zabývají se uměním jen k ukojení své krasochuti neplatí daně žádné. Provozování architektury jest dle nál. spr. s. dv. ze dne 1. října 1889, č. 3186, sb. »Budwinski«, č. 4852 úplně sprostěno daně, byť i architekt ku stavbě dohlížel a účty stavební zkoumal při stavbách dle plánů jeho prováděných.

f) Všichni lékaři, ranhojiči, báby porodní. Soukromé ústavy léčební podléhají dani.

g) Všecka zaměstnání, která vztahují se ku vyučování v místech, kde obyvatelstvo 4000 duší nepřevyšuje.

h) Báně, jež platí dávky horní a jež podrobeny jsou pravomoci soudů horních (nál. s. dv. ze dne 7. ledna 1891, č. 3, sb. »Budwinski«, č. 5655 a ze dne 27. listopadu 1888, č. 3378, sb. »Budwinski«, č. 4364). pošt-mistři, držitelé skladů tabákových, trafikanti, prodavači kolků, loterní sběratelé, výrobci prachu střelného, nájemci mýta, spořitelny.

i) Společenstva výrobní a hospodářská byla zák. ze dne 27. prosince 1880, č. 151 ř. z. osvobozena od placení daně výdělkové. Osвобоzení platí:

a) pro výrobní a hospodářská společenstva dle zák. ze dne 9. dubna 1873, č. 70 ř. z. registrovaná, jakož i pro společenstva neregistrovaná samostatná na zásadách svépomoci spočívající, která provozují obchody jen se svými členy;

β) záložny, jež vznikly na základě zákonů zemských z fondů kontribučních a berních;

γ) záložny obecní. Ustanovení stanov, že společenstvo může býti přeměněno ve společnost obchodní, nevyklučuje platnost jmen. zákona (nál. spr. s. dv. ze dne 9. prosince 1885, č. 3040, sb. »Budwinski«, č. 2814). Záložny, jež chtějí býti účastny toho zákona, musí míti ve stanovách předepsáno, že obchod obmezuje se jen na členy společenstva (nál. spr. s. dv. ze dne 5. prosince 1891, č. 3444, sb. »Budwinski«, č. 6296).

č) Turečtí poddaní jako velkoobchodníci byli ve smyslu smluv státních osvobozeni nař. ze dne 28. července 1806 a nejv. roz. ze dne 30. září 1815 od placení daně výdělkové. Osvobození to platí jen pro dovoz a prodej tureckého zboží ve velkém, pak pro vývoz tuzemských výrobků a obchod transitní do Turecka a z Turecka; obchodníci, kteří podobné velkoobchody neprovozují, nepožívají tohoto osvobození (výn. min. fin. ze dne 20. srpna 1865 č. 6569; nář. spr. s. dv. ze dne 5. května 1888, č. 1458, sb. »Budwinski« 4091). Smlouvy s jinými státy uzavřené nečiní zmínky o osvobození daňovém, nýbrž jen o úpravě smlouvy celní.

2. Osvobození dočasného jsou účastni:

a) Záložníci a zeměbranci, kteří jsou povoláni ku službě válečné nebo vojenské a kteří neprovozují obchod vlastním jménem dále na př. svými ženami, mají nárok na osvobození od placení daně vypadající na půlletí, po které trvá služba vojenská nebo válečná.

b) Podniky průmyslové, které vyrábějí cukr z plodin tuzemských, jsou osvobozeny na 10 roků. Je-li však s podnikem ještě spojena rafinerie cukerní nebo vinopalna pro odpadky, platí se daň výdělková jen z této výroby vedlejší (dekr. dv. kanc. ze dne 1. února 1831, č. 147). Dekretem dv. kanc. ze dne 13. října 1840, č. 30830 osvobozuje se od daně výdělkové výroba sirupu z brambor.

c) Námořní lodí obchodní v tuzemských loděnicích vystavěné osvobozeny jsou od 1. ledna 1894 po dobu 5 let od placení daně z výdělku a z příjmů (čl. IX. zák. ze dne 27. prosince 1893, č. 189 ř. z.).

IV. Předepsání, odepsání a vybírání daně.

1. Za příčinou předepsání daně výdělkové ohlásí poplatník živnost úřadu bernímu I stolice a odevzdá přihlášku ku dani výdělkové. Přihláška má obsahovati kromě okolností osoby majitelovy se týkajících označení druhu živnosti, udání kapitálu závodního, přístrojů, počtu pomocníků, výšky nájemného a t. d. O přihlášce podá představenstvo obecní (magistrát), své dobrozdání úřadu bernímu, který daň vyměří a vyhotoví list živnostenský (na daň výdělkovou). List ten obsahuje jméno nebo firmu poplatníkovu, druh obchodu, místo, obnos daně výdělkové a datum, kdy má být započato s placením, zní na jméno majitele obchodu a u společnosti na jméno firmy; daň výdělková má se předepsati osobám, jichž jménem dějí se všechny výkony podniku se týkající, a není tudíž povinností úřadu berního, aby přihlížel k různým poměrům soukromoprávním (nář. sp. s. dv. ze dne 10. července 1886 č. 1867 sb. »Budwinski« 3153).

Provozuje-li jeden ze společníků společnosti zrušené živnost pod svojí firmou dále, pokládá se při vyměření daně výdělkové za nový podmět daňový (nář. sp. s. dv. ze dne 3. prosince 1887 č. 3304. sb. »Budwinski« 3799; nář. spr. s. dv. ze dne 5. ledna 1892 č. 37. sb. »Budwinski« č. 6345.). Byla-li živnost radikovaná nebo živnost patřící osobě právnické, pronajata, obdrží list na daň výdělkovou nájemce (§ 11. dekr. centr. finan. komise dv. ze dne 14. ledna 1813.). Při úpadku nebo při pozůstalosti nepřepisuje se list daně výdělkové na podstatu. Provozuje-li poplatník více živností najednou, vyhotoví se mu dle § 14. pat. a § 10. dekr. centr. fin. komis. dv. ze dne 14. ledna 1813 ve Vídni a ve hlavních městech pro každou živnost zvláštní list živnostenský, v ostatních městech a místech se však vyhotoví jen pro živnost, která náleží do třídy nejvyšší; provozuje-li však osoba nějaká více živností vynikajících, buď v různých

stanovištích, buď pomocníky různými, může býti daň výdělková vyměřena i mimo města hlavní jednotlivým těmto živnostem. Vzdá-li se někdo živnosti poplatné za účelem změny druhu živnosti nebo stanoviště, má sobě vymoci nový list živnostenský, dříve než starý vrátí. Pro list živnostenský jest rozhodným místo, kde živnost se provozuje, nehledě na bydliště poplatníkovy (§ 11. dckr. centr. fin. kom. dv. ze dne 14. ledna 1813), což má důležitost hlavně pro výměru přírážek. Má-li živnost řemeslná neb svobodná více míst výrobních (na př. krámů) v tomtéž stanovišti, vyhotoví se jen jeden list, při živnosti koncesované však vyhotoví se pro každé místo provozovací zvláštní list živnostenský.

Dle zák. ze dne 29. července 1871 č. 91. ř. z. předepisuje se daň z výdělku (a z příjmů) továren, dolů a jiných závodů živnostenských, které povahou svého provozování nebo za příčinou svého spojení s nemovitostí nějakou vázány jsou na určitá stanoviště v místě, kde se továrna nebo zařízení provozovací nacházejí, nehledě k tomu, provozuje-li podnik jednotlivec, nebo společnost. Náleží-li továrna, doly, nebo jiná živnost společnosti nemající sídlo své v místě, kde se podnik nachází, předepíše a vybere se 20⁰/₁₀₀ veškeré daně z výdělku (a z příjmů) v tom místě, kde sídlí společnost, ostatních 80⁰/₁₀₀ pak v místě, kde jest podnik. Dle nál. spr. s. dv. ze dne 10. dubna 1886 č. 977. sb. »Budwinski« 3008 platí pro továrny (a doly) domněnka zákonná, že vázány jsou na stanoviště určitá.

U podniků, které se provozují na dvou místech různých, vyšetří se dle nál. spr. s. dv. ze dne 10. dubna 1886 č. 967. sb. »Budwinski« 3009 z podniku celého daň výdělková, která se pak v místech, kde se podnik provozuje, rovným dílem předepíše a vybere. Má-li podnik na určitá stanoviště vázaný, závody odštěpené, a jsou-li tyto se závodem hlavním tak spojeny, že se nemohou pokládati za závody samostatné, vybírá se z nich jako ze závodů pomocných daň zároveň s daní ze závodu hlavního v tom městě, kde se nachází závod hlavní. Jinak ovšem vybírá se daň výdělková ze závodů odštěpených v místě, kde se nacházejí. Sloučení dvou továren může míti význam při vyměření daně výdělkové jen tehdy, vyrábí-li továrna jedno zboží, které továrna druhá teprve dohotovuje (nál. spr. s. dv. ze dne 16. října 1888 č. 3192. sb. Budwinski. č. 4282); podniky náležející jedné firmě, které se však na různých místech provozují, pokládati jest za samostatné, vyrábí-li každý podnik zboží k trhu způsobilé (nál. spr. s. dv. ze dne 20. září 1887 č. 1168. sb. Budwinski č. 3650.). Závody odštěpené nemusí míti určité stanoviště jako závody hlavní (nál. spr. s. dv. ze dne 27. ledna 1887 č. 170. sb. Budwinski č. 3362.).

Zákon jmen. neplatí však pro obchody, pročez nejsou závody odštěpené, provozované mimo stanoviště podniku hlavního vyjmuty ze zvláštního předepsání daně výdělkové (nál. spr. s. dv. ze dne 20. dubna 1886, č. 949, sb. Budwinski, č. 2022). Dle výn. min. fin. ze dne 13. července 1873, č. 15.966, má se při podnicích, při kterých nelze upotřebiti zákona jmen., užití předpisů před tímto zákonem vydaných; výn. min. fin. ze dne 14. dubna 1867, č. 43907 tu nařizuje, že filiálkám a závodům odštěpeným, které jsou v nutném spojení s podnikem hlavním, nemá se předepisovati daň výdělková zvlášť, nýbrž zároveň při předepisování daně závodu hlavnímu.

2. O slevu předepsané daně možno žádati u kterékoliv ze tří stolic; rozhodnutí o tom přísluší však z pravidla zemskému ředitelství finan-

čnímu. Byla-li sleva daně výdělkové povolena, platí to teprve od půlletí příštího; výjimka se činí jen u záložníků a zeměbranců, jež byli povoláni k činné službě vojenské nebo válečné. Při zvýšení daně musí se dbáti řízení pro vyměňování nové daně předepsaného. Zvýšení daně může též působiti zpět, leč dle § 3 zák. ze dne 18. března 1878, č. 31 ř. z. může se tak státi zpravidla jen ve příčině 2 posledních let.

Daň výdělkovou odepsati sluší, vzdá-li se kdo živnosti, neb byla-li někomu živnost odňata, nebo když podnikatel zemře, a sice vždy od půlletí příštího. »Likvidace« obchodní firmy nemůže býti příčinou odepsání daně, ovšem ale důvodem, aby daň snížena byla; daň může býti však odepsána (nál. spr. s. dv. ze dne 8. února 1881, č. 198, »Budwinski«, č. 1006) ještě před výmazem firmy likvidační z rejstříku obchodního, zjistí-li se jiným způsobem, že likvidatoři právní poměry společnosti úplně uspořádali.

3. Daň výdělková* (ze živnosti nové) zapravuje se vždy za celé půlletí, během kterého provozování živnosti bylo započato, ohlášeno nebo povoleno. Půlletí prvé počítá se od 1. ledna do 30. června, půlletí druhé od 1. července do 31. prosince. Byla-li živnost na jiného podnikatele přenesena, zaplatí tento nicméně daň za půlletí, ve kterém živnost převzal, bez ohledu na to, byla-li dřívějším majitelem živnosti daň zapravena čili nic; výjimky platí jen pro vdovy, jež živnost dále provozují, a pro živnosti realní. Obchodníci musí celoroční daň předem zapraviti.

V. Tresty.

Živnostník, který podloudným způsobem placení daně výdělkové se vymyká, má býti potrestán 4násobným obnosem roční daně výdělkové, která na jeho živnost dle patentu daňového vypadne. Kromě toho se jemu předepíše celý obnos daňový, který za tu dobu ze své živnosti zapraviti měl (d. dv. k. ze dne 7. dubna 1819, č. 11081 pol. sb. z. sv. 47 č. 49).

Kdo opomene ve lhůtě jemu určené podati úřadu finančnímu prohlášení o své živnosti ve smyslu § 5. pat., tresce se $\frac{1}{4}$ obnosu roční daně výdělkové, která jemu vyměřena byla. Podání prohlášení nepravdivého má v zápětí trest jednorozhodného obnosu daňového (§ 21. d. dv. kom. ze dne 14. ledna 1818). Trest vynáší finanční úřad I. stolice, proti jehož rozhodnutí připouští se stížnost ku zemskému finančnímu ředitelství a ku správnímu soudnímu dvoru.

Daň z cukru.

I. Předmět, podmět a míra daně.

Všeliký cukr, který se ze surovin nebo ze zbytků dřívější cukerní výroby vyrábí, podléhá dani spotřební, která byla upravena zák. ze dne 20. června 1888 č. 97 ř. z. a výn. min. fin. ze dne 9. července 1888 č. 111 ř. z.

Z cukru řepového a ze všech cukrů stejného druhu (třtinového cukru) obnáší daň ve kterémkoliv stupni čistoty (syrup k lidskému užívání nezpůsobilý vyjímaje) ze 100 kg. 11 zl., z cukru jiného druhu, je-li pevný, 3 zl., je-li tekutý, 1 zl. (§ 1 zák. ze dne 20. června 1888 č. 97 ř. z.).

Ku zaplacení daně jest z a v á z á n :

1. podnikatel výroby, běží-li však o zkrácení důchodkové, správce závodu, za něhož podnikatel ručí;

2. osoba, pro kterouž ze svobodného skladiště vyváží se výrobky nezdaněné, při čemž podnikatel rovněž ručí za zaplacení daně;